

JONGE KINDEREN ONTWIKKELEN ZICH BETER BIJ EEN GASTOUDER

NIEUWE INZICHTEN UIT WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Gastouderopvang biedt jonge kinderen en hun ouders verschillende voordelen ten opzichte van het kinderdagverblijf. Wetenschappelijk onderzoek biedt nieuwe inzichten op dit gebied.

Ontwikkeling en welbevinden zijn belangrijk

In de eerste vier levensjaren van een kind vinden veel belangrijke ontwikkelingsprocessen plaats die bepalend zijn voor de rest van het leven¹. Kinderopvang van hoge kwaliteit biedt meer kans op een goede cognitieve ontwikkeling van het kind². Met cognitie worden alle functies bedoeld die te maken hebben met de werking van de hersenen (o.a. planning, geheugen, probleemoplossend vermogen). Daarnaast speelt hoogwaardige opvang een cruciale rol in het bevorderen van het welbevinden van het jonge kind^{3,6}. De kwaliteit van de opvang wordt onder andere bepaald door de aandacht die de beroepskracht heeft voor het kind en de kwaliteit van de opvangomgeving.

Bij een gastouder krijgt elk kind meer persoonlijke aandacht dan in een kinderdagverblijf.

Betere omgang tussen kind en gastouder

Voor een goede omgang tussen kind en beroepskracht is de sensitiviteit van de beroepskracht van belang. Dit houdt in dat de beroepskracht signalen van een kind herkent die erop wijzen dat het meer emotionele ondersteuning nodig heeft en hier goed op reageert⁴. Een lagere sensitiviteit wordt in verband gebracht met meer stress voor een kind⁵. Dit kan in de praktijk betekenen dat een kindje zich alleen of onbegrepen voelt, ondanks de aanwezigheid van de beroepskracht. Bij een gastouder is de sensitiviteit gemiddeld hoger dan op een kinderdagverblijf⁶. Dit komt onder andere doordat de groep kleiner is bij een gastouder, net als de verhouding tussen de beroepskracht en het aantal kinderen (zie tabel 1). Daarnaast ziet een kind bij de gastouder elke dag hetzelfde gezicht. Dit in tegenstelling tot het kinderdagverblijf, waar kinderen naast meerdere vaste medewerkers ook te maken hebben met invulkrachten.

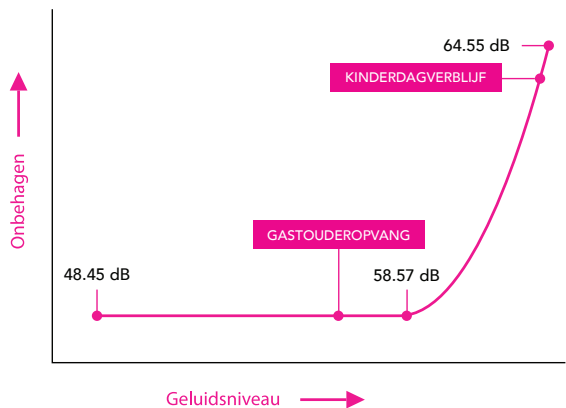
	Gastouder	Kinderdagverblijf
Gemiddelde groepsgrootte	2,9	10,8
Gemiddelde beroepskracht-kind ratio	1 op 2,9	1 op 5,3
Gemiddeld geluidsniveau (dB)	56,5	62,7

Tabel 1: vergelijking gastouderopvang en kinderdagverblijf op diverse factoren

Jonge kinderen beschikken nog niet over de sociale vaardigheden om te kunnen omgaan met een grote groep kinderen: ze kunnen nog niet makkelijk communiceren en het is moeilijker voor ze om in een grote groep geconcentreerd te spelen⁷. Bij een gastouder kan een kind in alle rust binnen een kleine, overzichtelijke groep spelen en het ontvangt daarbij de individuele aandacht die het verdient.

Minder lawaai bij een gastouder

Een hoog geluidsniveau en de aanwezigheid van veel mensen in één ruimte zijn nadelig voor het emotioneel en fysiek welbevinden van jonge kinderen⁷. Het geluidsniveau in kinderdagverblijven is aanzienlijk hoger dan bij een gastouder (zie tabel 1). Dit levert meer stress op, zoals een hogere bloeddruk en hartslag en een hoger niveau van het stresshormoon cortisol⁴. Een geluidsniveau boven 59 decibel blijkt een negatief effect te hebben op het welbevinden van kinderen (zie figuur 1)¹. In de praktijk kan dit bijvoorbeeld betekenen dat een kindje minder goed slaapt, eet of drinkt.

Figuur 1: relatie tussen geluidsniveau en onbehagen

*Voor een optimale ontwikkeling van uw kind later,
kiest u nu voor een vertrouwde gastouder van 4Kids!*

Minder ziekte bij een gastouder

Jonge kinderen die naar het kinderdagverblijf gaan, zijn vaker ziek. Naast algemene ziektes, komen ook ziektes van luchtwegen en darmen vaker voor bij deze kinderen⁹.

Hoger welbevinden bij een gastouder

Doordat kinderen bij een gastouder in een kleine groep worden opgevangen, minder ziek zijn en doordat de gastouder sensitiever is, hebben deze kinderen een hoger welbevinden dan kinderen op het kinderdagverblijf. Zij voelen zich meer op hun gemak en ontvangen meer gerichte aandacht en ondersteuning van de gastouder⁶. Dit leidt tot een lagere hoeveelheid stresshormoon bij het kind gedurende de dag¹⁰.

Gebruikte bronnen

1. Linting, M. et al. (2013), Threshold for noise in daycare: Noise level and noise variability are associated with child wellbeing in home-based childcare. *Early Childhood Research Quarterly*, 28, 960-971.
2. Vandell, D. L., Burchinal, M., Vandergrift, N., Belsky, J., & Steinberg, L. (2010). Do effects of early child care extend to age 15 years? Results from the NICHD Study of Early Child Care and Youth Development. *Child Development*, 81, 737–756.
3. Vandell, D. L., & Corasaniti, M. A. (1990). Variations in early child care: Do they predict subsequent social, emotional, and cognitive differences. *Early Childhood Research Quarterly*, 5, 555–572.
4. Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Hillsdale, N.J.: Erlbaum.
5. Vermeer, H. J., Van IJzendoorn, M.H., Groeneveld, M. G., & Granger, D. A. (2012). Downregulation of the immune system in low-quality child care: The case of Secretory Immunoglobulin A (SIgA) in toddlers. *Physiology & Behaviour*, 105, 161-167, doi: 10.1016/j.physbeh.2011.08.017
6. Groeneveld, M. et al. (2010), Children's wellbeing and cortisol levels in home-based and center-based childcare. *Early Childhood Research Quarterly*, 25, 502-514.
7. Clarke-Stewart, K. A., & Allhusen, V. D. (2005). *What we know about childcare*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
8. Werner, C.D., 2014, Doctoral thesis, Leiden University
9. Beijers, R., Jansen, J., Riksen-Walraven, J.M., de Weerth, C. (2011). Non-parental care and infant health: Do number of hours and number of concurrent arrangements matter? *Early Human Development*, 87(1):9-15.
10. Dettling, A. C., Parker, S. W., Lane, S., Sebanc, A., & Gunnar, M. R. (2000). Quality of care and temperament determine changes in cortisol concentrations over the day for young children in childcare. *Psychoneuroendocrinology*, 25, 819-836.